

Июлин 1-д нарт делкән геофизическ джилин 12 сарнь болв

Нарт делкән минъгъад номтир нарт делкән геофизическ джилин ни-негн программар газрин туск, терүнә агъарин туск болн орчлнъгин далан туск зүсн-зүйл шинджлгъ эклснәс авн, июлин 1-д дигтә джил болв.

Нарт делкән геофизическ джил кўцәлгънә советск комитетд ТАСС-н корреспондентд зәнъглсәр болхла, мана орн-нутгт эн шинджлгънд 500 гар шишлнъ станц болн обсерватормудин кōдләчнр орлцджана. Эн тоод гидрометеорологическ цергллгънә станц тоолгд-джахмн уга.

Нарт делкән далан тускар зōвәр үнтә материал цуглулсн советск шинджлгч кермс тенъг-смүдәр йовлддж бәәнә. Наукин зōрмг улс Антарктидт, Памирин ондр ора деер бәәх мōсид, Франц-Иосифин газрт болн орчлнъгин нань чигн кўчр гидрорайодт шинджллт кеджәнә.

Нарт делкән геофизическ джилин шинджллтин аш цуглулдг нарт делкән центрт газрин аль-бис онцгүдәсн зүсн-үйл геофизическ процессин тускар улм-улмар зәнъг ирлгън сәд бәәнә.

Нарт делкәд түрүн болдж советск номтир Газрин искусствени дахуль нисгсәр нарт елкән геофизическ джил темгдв. Дахуль болгън космоин нуувчинь медхд шин девсгън болв.

Нарт делкән геофизическ джилин шинджлгънд орчлнъин аль-бис әнъгднъ дегц шинджлгъ кехд ик онъг өггднә. ннъ болхла удан болзгта проюзла заг угагъар залгълдата гъарин кōндрлтин радиопрогрозла негн ионосферн болн магнитн шуургъна туск тōрмүд. Инджлгънд 64 орн-нутг орлцджана.

Советск Союзин газрар, термет экватор болн Антарктидлә әдл кōрстә газрин әнъгст зōвчлгдсн кемджәллгъ келгън советск номтирин гарт, северн болн южн полушарст агъарин процесс хоорндан залгълдлгън орчлнъгин дулана ашлгч диг, радиозалгълда холас кедг болн нань чигн научн болн практическ өдән чинртә, эрк биш бачм тōрмуд хагълх материал өгв.

Нарт делкән геофизическ джил эклхд мана орн-нутг поляри солнъгтрлгъ болн сōөгъин тенъгрин герлиг, газрин токсиг болн метеорсиг шинджлдж хәләх кесг станц шинәс бүрдәлә. Иим станцсин кесгнъ зерә күн күршго райодт — Арктикд болн Антарктидт бүрдәгдв.

Нарт делкән геофизическ джилин программар шинджлгънә кōдлмш ода делгрджәх цагнъ. Зәрм әнъгәрнъ нам темдгдсн 18 сарин эргд, 1958 джилин декабрин 31 күртл, кōдлмш тōгсшго онъгтә. Энүнә тускар нарт делкән геофизическ джилин нарт делкән шишлнъ комитетүр шинджлгънд орлцджах кесг улс герчллгъ кев. Нарт делкән кесг научн организац нарт делкән геофизическ джилин кōдлмшт болзгинь хооран саах заавр авцхав. Нарт делкән геофизическ джил утдулхин туск тōр эн джилин июль сарин чилгчәр Москвад болх нарт делкән геофизическ джил келгънә ассамблейд хәләгдхмн. Энүнднъ өдгә цагин геофизикин голлгч цуг әнъг синь үзүлджәх 500 гар номтир орлцхмн. Ракетсин болн дахульсин дōнъгәр агъарин деер давхр шинджлснә дигәр ассамблейд болх научн күүндвр йисонь йовдл болхмн.